

Porozumienie NIK i Biura RPD w służbie ochrony praw najmłodszych

11.9.2026 - | Najwyższa Izba Kontroli

Najwyższa Izba Kontroli i Biuro Rzecznika Praw Dziecka podpisały 11 września porozumienie o współpracy, które umożliwia wykorzystanie wiedzy eksperckiej RPD w działaniach kontrolnych NIK oraz wymianę informacji między obiema instytucjami.

Na mocy porozumienia Rzecznik Praw Dziecka będzie przekazywał NIK ekspertyzy i opinie pomocne przy przygotowywaniu kontroli, a jego przedstawiciele będą mogli uczestniczyć w panelach ekspertów oraz wspierać wybrane postępowania kontrolne jako specjaliści. Z kolei NIK będzie przekazywać RPD wyniki kontroli i wystąpienia pokontrolne zawierające ustalenia istotne dla sytuacji dzieci i rodzin.

Pierwszym wspólnym projektem NIK i Biura RPD będzie kontrola młodzieżowych ośrodków socjoterapii, koordynowana przez Delegaturę NIK w Szczecinie. Pracownicy Biura Rzecznika Praw Dziecka wezmą w niej udział jako eksperci, którzy w codziennej pracy zajmują się ochroną praw najmłodszych.

- Zależy mi, żeby kontrole NIK nie były tylko raportem dla urzędników, ale realnie przekładały się na poprawę sytuacji obywateli w danym obszarze. Dlatego cieszę się, że przy kontroli młodzieżowych ośrodków socjoterapii pracują z nami specjaliści z Biura Rzecznika Praw Dziecka. Dla rodzica to oznacza, że głos jego dziecka będzie lepiej słyszany. Dla młodzieży w ośrodku - że ktoś dodatkowo pilnuje, czy jej prawa są przestrzegane - podkreśla Prezes NIK Mariusz Haładyj.

Porozumienie przewiduje także wspólne działania służące identyfikacji zagrożeń dla praw dziecka oraz regularne podsumowywanie efektów współpracy. Jego celem jest skuteczniejsze wykrywanie problemów dotyczących dzieci oraz lepsze wykorzystywanie kompetencji obu instytucji w działaniach na rzecz ochrony ich praw.

- Głos młodych osób ma fundamentalne znaczenie przy ocenie funkcjonowania młodzieżowych ośrodków socjoterapii. Jako Rzeczniczka Praw Dziecka dbam o to, by z uwagą wsłuchiwać się w to, co mówią nam dzieci i młodzież. Nieocenione doświadczenie pracowników Biura RPD, którzy w swojej pracy analizują również sygnały płynące z tego typu placówek, będzie istotnym wsparciem dla działań kontrolnych NIK - mówi Rzeczniczka Praw Dziecka Monika Horna-Cieślak.

Dokument ma charakter ramowy i dotyczy szerokiej współpracy merytorycznej.

Współpraca NIK z innymi instytucjami ma na celu przede wszystkim zwiększenie skuteczności podejmowanych działań - dotyczy to zarówno rozwiązań systemowych i legislacyjnych, jak i inicjatyw związanych z edukacją, profilaktyką oraz budowaniem odpowiedzialności wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za dany obszar. Przykładem takiego projektu były wypracowane w lipcu 2026 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli, Kancelarię Premiera, Kancelarię Prezydenta, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Sprawiedliwości i Biuro Rzecznika Praw Dziecka wnioski oraz konkluzje dotyczące odpowiedzialności za bezpieczeństwo małoletnich w internecie.

<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/porozumienie-nik-i-biura-rpd-w-sluzbie-ochrony-praw-najmlodszych.html>